

ΤΡΙΩΔΙΟΝ

4 ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΥΡΙΝΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΑ ΤΕΥΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΑ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ
«ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ»

Ἐπιμελητῆς ὕλης:
Πρωτοπρ. Κωνσταντῖνος Πελυράκης
Τ.Θ. 60060, ΤΚ 570 01 ΘΕΡΜΗ – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΗΛ. 2310-462.744 461.145 ΦΑΞ: 463.455
2021

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Προοιμιακός. Εἰρηνικά.
«Κύριε, ἐκέκραξα ...».

ΣΤΙΧΗΡΑ

α) Ἀναστάσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου στ΄.

β) Τοῦ Τριωδίου δ΄
Ἦχος πλ. β΄. Ὁλην ἀποθέμενοι.
7.

Ἀπό φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός·
ἀπό φυλακῆς πρωΐας
ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τόν Κύριον.

Ο πλάστης μου Κύριος,
χοῦν ἐκ τῆς γῆς προσλαβών με,
ζωηρῶ φυσήματι,
ψυχώσας ἐζώωσε καί ἐτίμησεν
ἐπὶ γῆς ἄρχοντα ὁρατῶν ἀπάντων
καί Ἀγγέλοις ὁμοδίαιτον
Σατάν δ' ὁ δόλιος,

ὀργάνῳ τῷ ὄφει χρησάμενος,
 ἐν βρώσει ἐδελέασε
 καὶ Θεοῦ τῆς δόξης ἐχώρισε
 καὶ τῷ κατωτάτῳ
 θανάτῳ παραδέδωκεν εἰς γῆν.
 Ἄλλ' ὡς Δεσπότης καὶ εὖσπλαγγνος
 πάλιν ἀνακάλεσαι.

8.

Ὅτι παρά τῷ Κυρίῳ τό ἔλεος,
 καὶ πολλή παρ' Αὐτῷ λύτρωσις,
 καὶ Αὐτός λυτρῶσεται τόν Ἰσραήλ
 ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν Αὐτοῦ.

Στολήν θεοῦφαντον
 ἀπεξεδύθη ὁ τάλας,
 Σοῦ τό θεῖον πρόσταγμα
 παρακούσας, Κύριε, συμβουλία ἐχθροῦ·
 καὶ συκῆς φύλλα δέ
 καὶ τούς δερματίνους
 νῦν χιτῶνας περιβέβλημαι·
 ἰδρῶτι κέκριμαι
 ἄρτον μοχθηρόν κατεσθίειν γάρ·
 ἀκάνθας καὶ τριβόλους δέ
 φέρειν μοι ἢ γῆ κεκατήραται.
 Ἄλλ' ὁ ἐν ὑστέροις
 τοῖς χρόνοις ἐκ Παρθένου σαρκωθεῖς,
 ἀνακαλέσας εἰσάγαγε
 πάλιν εἰς Παράδεισον.

9.

Αἰνεῖτε τόν Κύριον, πάντα τά ἔθνη,
 ἐπαινέσατε Αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.

Παράδεισε πάντιμε,
 τό ωραιότατον κάλλος
 θεόκτιστον σκήνωμα
 εὐφροσύνη ἄληκτε καὶ ἀπόλαυσις
 δόξα τῶν Δικαίων,
 Προφητῶν τερπνότης
 καὶ Ἁγίων οἰκητήριον,
 ἤγω τῶν φύλλων σου
 Πλάστην τόν τῶν ὄλων ἰκέτευε
 τάς πύλας ὑπανοῖξαι μοι
 ἅς τῇ παραβάσει ἀπέκλεισα
 καὶ ἀξιωθῆναι
 τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς μεταλαβεῖν
 καὶ τῆς χαρᾶς, ἧς τό πρότερον
 ἐν Σοί κατετρύφησα.

10.

*Ὅτι ἐκραταιώθη τό ἔλεος Αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς
 καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου
 μένει εἰς τόν αἰῶνα.*

Ἄδάμ, ἐξωστράκισται
 παρακοῇ Παραδείσου
 καὶ τρυφῆς ἐκβέβληται,
 γυναικός τοῖς ῥήμασιν ἀπατώμενος
 καὶ γυμνός κάθεται
 τοῦ χωρίου οἴμοι!
 ἐναντίον ὀδυρόμενος.
 Διό σπουδάσωμεν
 πάντες τόν καιρόν ὑποδέξασθαι
 νηστείας, ὑπακούοντες
 εὐαγγελικαῖς παραδόσεσι·

ἵνα διὰ τούτων
εὐάρεστοι γενόμενοι Χριστῷ,
τοῦ Παραδείσου τὴν οἴκησιν
πάλιν ἀπολάβωμεν.

Δόξα. Ήχος πλ. β΄.

*Ὁ θρῆνος τοῦ Ἀδάμ γιὰ τὴν ἐξωσὴ του ἀπὸ τὸν Παράδεισο.
Τὸ δράμα κάθε ἀνθρώπου.*

Εκάθισεν Ἀδάμ
ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου
καὶ τὴν ἰδίαν γύμνωσιν θρηνηῶν ὠδύρετο·
Οἴμοι! τὸν ἀπάτη πονηρᾶ
πεισθέντα καὶ κλαπέντα
καὶ δόξης μακρυνθέντα!
Οἴμοι, τὸν ἀπλότητι γυμνόν
νῦν δέ ἠπορημένον!
Ἄλλ' ὦ Παράδεισε,
οὐκέτι σου τῆς τρυφῆς ἀπολαύσω.
Οὐκέτι ὄψομαι τὸν Κύριον
καὶ Πλάστην καὶ Θεόν μου.
Εἰς γῆν γάρ ἀπελεύσομαι,
ἐξ ἧς καὶ προσελήφθην.
Ἐλεῆμον, οἰκτίρμον, βοῶ Σοι·
Ἐλέησόν με τὸν παραπεσόντα.

*Καὶ νῦν. Τὸ ἀ΄ θεοδοκίον τοῦ τυχόντος ἤχου
ἀπὸ τὴν Ὀκτώηχο.*

Εἴσοδος. Ἐκτενής. Πληρωτικά.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Τὸ παρόν τοῦ Τριωδίου

Δόξα. Ήχος πλ. β΄

Ἡλιος ἀκτῖνας ἔκρυψεν,

ἡ σελήνη σὺν τοῖς ἄστροις
 εἰς αἶμα μετετρέπη,
 ὄρη ἔφριξαν, βουνοὶ ἐτρόμαξαν,
 ὅτε Παράδεισος ἐκλείσθη.
 Ἐκβαίνων ὁ Ἄδάμ,
 χερσὶ τύπτων τὰς ὄψεις, ἔλεγεν.
 Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τὸν παραπεσόντα.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον, Ὅμοιον

Μυστικῶς ἀνυμνοῦμέν σε,
 Θεοτόκε Μαρία,
 ἀνεδείχθης γὰρ θρόνος
 τοῦ μεγάλου Βασιλέως,
 σκηνὴ παναγία,
 τῶν οὐρανῶν πλατυτέρα,
 Χερουβὶμ ἄρμα,
 ἀνωτέρα δὲ τῶν Σεραφεῖμ,
 νυμφῶν δόξης,
 ἐκ σοῦ γὰρ προῆλθε,
 σαρκωθείς ὁ πάντων Θεός.
 Αὐτὸν ἰκέτευε,
 σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

*Τὰ ἀναστάσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου
 ἀπὸ τὴν Ὀκτώηχο*

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Τὸ πρωτευαγγέλιον.

Τί θέλει ὁ Θεός γιὰ τὸν ἄνθρωπο:

Τὸ ἐμὸν πλάσμα οὐ θέλω ἀπολέσθαι!

Ἐξεβλήθη Ἄδάμ τοῦ Παραδείσου,

διά τῆς βρώσεως·
 διό καί καθιζόμενος ἀπέναντι τούτου,
 ὠδύρετο ὀλολύζων
 ἔλεεινῇ τῇ φωνῇ καί ἔλεγεν·
 Οἴμοι, τί πέπονθα ὁ τάλας ἐγώ!
 μίαν ἐντολήν παρέβην,
 τήν τοῦ Δεσπότου
 καί τῶν ἀγαθῶν παντοίων ἐστέρημαι.
 Παράδεισε ἀγιώτατε,
 ὁ δι' ἐμέ πεφυτευμένος
 καί διά τήν Εὐάν κεκλεισμένος,
 ἰκέτευε τῷ σέ ποιήσαντι καὶ μέ πλάσαντι,
 ὅπως τῶν σῶν ἀνθέων πλησθῆσωμαι.
 Διό καί πρὸς αὐτόν ὁ Σωτὴρ·
Τὸ ἐμόν πλάσμα
οὐ θέλω ἀπολέσθαι,
ἀλλὰ βούλομαι τοῦτο σώζεσθαι
καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν
ὅτι τὸν ἐρχόμενον πρὸς Με
οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω.

Καί νῦν. Θεοδοκίον.

Ο ποιητῆς καί λυτρωτῆς μου, Πάναγνε,
 Χριστός ὁ Κύριος
 ἐκ τῆς Σῆς νηδύος προσελθὼν
 ἐμέ ἐνδυσάμενος,
 τῆς πρώην κατάρας
 τὸν Ἀδάμ ἠλευθέρωσε·
 διό Σοι, Πάναγνε,
 ὡς τοῦ Θεοῦ Μητρί τε

καί Παρθένω ἀληθῶς
 βοῶμεν ἀσιγήτως τό Χαῖρε τοῦ Ἀγγέλου·
 Χαῖρε, Δέσποινα,
 προστασία καί σκέπη
 καί σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

*«Νῦν ἀπολύεις...». Τρισάγιον
 Ἀπολυτίκιον.*

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Ἐξάψαλμος. Εἰρηνικά.

«Θεός Κύριος ...».

*Ἀπολυτίκια (Τό ἀναστάσιμο δις καί τό Θεο-
 τοκίο ἅπαξ.)*

*Καθίσματα ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου τῆς
 ἡμέρας ἀπό τήν «Οκτώηχο».*

Ὁ Ἄμωμος

ΤΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ

Η ΥΠΑΚΟΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΒΑΘΜΟΙ τοῦ ἤχου
 ἀπό τήν Ὀκτώηχο

Η ΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΩΘΙΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τῆς μετανοίας
 ἀνοιξόν μοι πύλας, Ζωοδότα·
 ὀρδρῖζει γάρ τό πνευμά μου
 πρός ναόν ἅγιόν σου,
 ναόν φέρον τοῦ σώματος ὅλον
 ἐσπιλωμένον·
 ἀλλ' ὡς οἰκτίρμων κάθαρον
 εὐσπλάγγνω σου ἐλέει.

Καί νυν. Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Τῆς σωτηρίας
 εὐδυνον μοι τρίβους, Θεοτόκε·
 αἰσχροῖς γάρ κατερρύπωσα
 τήν ψυχὴν ἁμαρτίαις
 ὡς ῥαθύμως τόν βίον μου
 ὄλον ἐκδαπανήσας·
 ταῖς σαῖς πρεσβείαις ῥῦσαί με
 πάσης ἀκαθαρσίας.

Ελεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός,
 κατὰ τό μέγα ἔλεός σου
 καί κατὰ τό πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου
 ἐξάλειψον τό ἀνόμημά μου.

Ἦχος πλ. β'.

Τά πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν
 ἐννοῶν ὁ τάλας,
 τρέμω τήν φοβεράν ἡμέραν τῆς κρίσεως·
 ἀλλά θαρρῶν
 εἰς τό ἔλεος τῆς εὐπλαγχνίας σου
 ὡς ὁ Δαβίδ βοῶ σοι·
 Ἐλέησόν με ὁ Θεός,
 κατὰ τό μέγα σου ἔλεος.

«Σῶσον, ὁ Θεός...». Οἱ Κανόνες...

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ**Ἀπό γ' ὠδῆς.**

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.
Εξεβλήθη ὁ Ἀδάμ
 τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς
 διά ἠρώσεως πικρᾶς

ἐν ἀκρασίᾳ ἐντολήν
 τήν τοῦ Δεσπότου
 ὡς μή φυλάξας καί κατεκρίθη
 ἐργάζεσθαι τήν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη αὐτός
 ἰδρῶτι δέ πολλῶ ἐσθίειν ἄρτον αὐτοῦ.
 Διό ἡμεῖς ποθήσωμεν ἐγκράτειαν,
 ἵνα μή ἔξω θρηγήσωμεν
 τοῦ Παραδείσου, ὡσπερ ἐκεῖνος,
 ἀλλ' εἰς αὐτόν ἐλευσώμεθα.

Δόξα.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Νῦν ὁ καιρός τῶν ἀρετῶν ἐπεφάνη,
 καί ἐπί θύραις ὁ Κριτής,
 μή στυγνάσωμεν,
 δεῦτε οὖν νηστεύοντες προσάξωμεν
 δάκρυα, κατάνυξιν καί ἐλεημοσύνην,
 κράζοντες· ἡμάρτομεν
 ὑπέρ ψάμμον θαλάσσης.
 Ἄλλ' ἄνες πᾶσι, πάντων Λυτρωτά,
 ἵνα καί σχῶμεν τόν ἄφθαρτον στέφανον.

Καί νῦν. Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Οὐ σιωπήσομεν ποτέ, Θεοτόκε,
 τάς δυναστείας Σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι·
 εἰ μή γάρ Σύ προΐστασο πρεσβεύουσα
 τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο
 ἐκ τοσοῦτων κινδύνων;
 τίς δέ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους;
 Οὐκ ἀποστῶμεν, Δέσποινα, ἐκ Σοῦ·
 Σοὺς γάρ δούλους σώζεις αἰεὶ

ἐκ παντοίων δεινῶν.

Μετά τήν στί ὠδήν

KONTAKION

Ἦχος πλ. δ'. Αὐτόμελον.

Τῆς σοφίας ὁδηγέ, φρονήσεως χορηγέ,
τῶν ἀφρόνων παιδευτά
καί τῶν πτωχῶν ὑπερασπιστά,
στήριζον, συνέτισον
τήν καρδίαν μου, Δέσποτα·
Σύ δίδου μοι λόγον,
ὁ τοῦ Πατρὸς Λόγος·
ἰδοῦ γάρ τά χεῖλη μου οὐ μή κωλύσω
ἐν τῷ κράζειν Σοι·
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

ΟΙΚΟΣ

Εκάθισεν Ἀδάμ τότε καί ἔκλαυσεν
ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς
χερσί τύπτων τάς ὄψεις καί ἔλεγεν·
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

Ιδὼν Ἀδάμ τόν ἄγγελον
ὠδήσαντα καί κλείσαντα
τήν τοῦ θείου κήπου θύραν,
ἀνεστέναξε μέγα καί ἔλεγεν·
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

Συνάλγησον, Παράδεισε,
τῷ κτήτορι πτωχεύσαντι
καί τῷ ἦχῳ σου τῶν φύλλων
ἰκέτευσον τόν Πλάστην μή κλείση σε.

Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

Παράδεισε πανάρετε,
 πανάγιε, πανόλβιε,
 ὁ δι' Ἀδάμ πεφυτευμένος
 καί διά τήν Εὐάν κεκλεισμένος,
 ἰκέτευσον Θεόν διά τόν παραπεσόντα.

Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

Ἡλιος ἀκτῖνας ἔκρυψεν,
 ἡ σελήνη σὺν τοῖς ἄστροις
 εἰς αἷμα μετετρέπη,
 ὄρη ἔφριξαν, βουνοὶ ἐτρόμαξαν,
 ὅτε Παράδεισος ἐκλείσθη.
 Ἐκβαίνων ὁ Ἀδάμ,
 χερσὶ τύπτων τὰς ὄψεις, ἔλεγεν·
 Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΟΝ

α) Τοῦ Μηναιίου...

β) Τοῦ Τριωδίου τό παρόν:

Τῇ αὐτῇ ἡμέρα,
 Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς
 ἀνάμνησιν ποιούμεθα
 τῆς ἀπό τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς
 ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ.

Κόσμος γενάρχαις πικρά συνδρηνησάτω
 βρώσει γλυκεία συμπεσῶν πεπτωκόσι.

Τῇ ἀφάτῳ Σου εὐσπλαγγνία,
 Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν,

τῆς τρυφῆς τοῦ Παραδείσου
 ἡμᾶς καταξίωσον
 καὶ ἐλέησον ὡς μόνος φιλόανθρωπος.
 Ἀμήν.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ

Ἦχος πλ. β'. Ὡδὴ α'.

Ως ἐν ἠπειρῷ πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ
 ἐν ἀβύσσῳ, ἔχγеси τὸν διώκτην Φαραῶ
 καθορῶν ποντούμενον, Θεῶ
 ἐπινίκιον ᾠδὴν, ἐβόα, ἄσωμεν.

Ὡδὴ γ'.

Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Σὺ,
 Κύριε ὁ Θεός μου,
 ὁ ὑψώσας τὸ κέρας
 τῶν πιστῶν Σου, Ἀγαθέ
 καὶ στερεώσας ἡμᾶς
 ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας Σου.

Ὡδὴ δ'.

«**Χ**ριστός μου δύναμις,
 Θεός καὶ Κύριος»
 ἡ σεπτὴ Ἐκκλησία θεοπρεπῶς
 μέλπει ἀνακράζουσα
 ἐκ διανοίας καθαρᾶς
 ἐν Κυρίῳ ἐορτάζουσα.

Ὡδὴ ε'.

Τῷ θεῷ φέγγει Σου, Ἀγαθέ,
 τὰς τῶν ὀρθριζόντων Σοι ψυχὰς
 πόθῳ καταύγασον, δέομαι,

σέ εἰδέναι, Λόγε Θεοῦ, τόν ὄντως Θεόν,
ἐκ ζόφου τῶν πταισμάτων
ἀνακαλούμενον.

Ὦδὴ στ'.

Τοῦ βίου τήν θάλασσαν
ὑψουμένην καθορῶν
τῶν πειρασμῶν τῷ κλύδωνι
τῷ εὐδίῳ λιμένι Σου προσδραμῶν
βοῶ Σοι: ἀνάγαγε
ἐκ φθορᾶς τήν ζωήν μου, Πολυέλεε.

Ὦδὴ ζ'.

Δροσοβόλον μέν τήν κάμινον
εἰργάσατο ἄγγελος
τοῖς ὁσίοις Παισί:
τούς Χαλδαίους δέ
καταφλέγον πρόσταγμα Θεοῦ
τόν τύραννον ἔπεισε βοᾶν:
Εὐλογητός εἶ, ὁ Θεός,
ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ὦδὴ η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν
καί προσκυνοῦμεν τόν Κύριον.

Εκ φλογός τοῖς Ὅσιοις δρόσον ἐπήγασας
καί δικαίου θυσίαν ὕδατι ἔφλεξας:
ἅπαντα γάρ ὀρθῶς, Χριστέ,
μόνῳ τῷ βούλεσθαι:
Σέ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

«Ἡ Τιμιωτέρα».

Ὡδή θ'. Ἦχος πλ. β'.

Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον,
 Ὅν οὐ τολμᾶ ἀγγέλων
 ἀτενίσαι τὰ τάγματα
 διὰ Σοῦ δέ, Πάναγνε,
 ὠράθη βροτοῖς
 Λόγος σεσαρκωμένος
 Ὅν μεγαλύνοντες
 σύν ταῖς οὐρανίαις
 στρατιαῖς Σέ μακαρίζομεν.

Μικρά Συναπτὴ Αἰῶν

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ

α) Τό ἀναστάσιμον ἑωθινόν ἀπό τήν Ὀκτώηχο

β) Τοῦ Τριωδίου τά παρόντα:

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τῆς ἐντολῆς Σου, Κύριε,
 παρήκουσα ὁ ἄδλιος
 καί γυμνωθεῖς τῆς Σῆς δόξης
 αἰσχύνης πέπλησμαι, οἴμοι!
 καί τῆς τρυφῆς ἐκβέβλημαι
 τοῦ Παραδείσου, Εὐσπλαγχνε.
 Ἐλεῆμον, ἐλέησον
 τόν στερηθέντα δικαίως
 τῆς Σῆς ἀγάπης τόν πλοῦτον.

Ἔτερον.

Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Ἀποικισθέντας, Κύριε,
 Παραδείσου τό πρῶτον

διά τῆς ξύλου βρώσεως,
 ἀντεισήγαγες πάλιν
 διά Σταυροῦ καί τοῦ Πάθους
 Σου, Σωτήρ καί Θεέ μου·
 δι' οὗ ἡμᾶς ὀχύρωσον
 τήν Νηστείαν πληρῶσαι
 ἀγνοπρεπῶς
 καί τήν θείαν ἔγερσιν προσκυνῆσαι
 τό Πάσχα τό σωτήριον,
 Σέ τεκούσης πρεσβείαις.

ΑΙΝΟΙ

Στιχηρά

α) *Τά τέσσερα Ἀνάστασιμα Στιχηρά τοῦ τυχόντος ἤχου ἀπό τήν Ὀκτώηχο.*

β) Τοῦ Τριωδίου τά ἐπόμενα τρία εἰς τέσσερα:

5. Ἦχος πλ. α'.

Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καί χορῶ,
 αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν χορδαῖς καί ὄργάνῳ.

Οἶμοι! Ὁ θρῆνος τοῦ Ἀδάμ,

ἐπειδὴ ἀποδέχτηκε τήν κακή συμβουλή.

Οἶμοι! ὁ Ἀδάμ ἐν θρήνῳ κέκραγεν,
 ὅτι ὄφεις καί γυνή
 θεϊκῆς παρῶρησίας με ἔξωσαν
 Αλλοίμονό μου!

- Εἰσπάσε σέ θρῆνο ὁ Ἀδάμ-

Γιατί τὸ φίδι κι ἡ γυναίκα
 μοῦ στέρησαν

τήν παρησία π' ἔχα στό Θεό,
 καί Παραδείσου τῆς τρυφῆς
 ξύλου βρώσις ἠλλοτριώσεν.

κι ἐπειδὴ ἔφαγα
 τὸν ἀπαγορευμένο καρπό
 ἔχασα τοῦ παραδείσου τὴν ἀπόλαυση.
Οἶμοι! οὐ φέρω λοιπὸν τὸ ὄνειδος!
 Ἄλοιμό μου! Δέν ἀντέχω τὴ ντροπή!
ὁ ποτέ βασιλεύς
τῶν ἐπιγείων πάντων κτισμάτων Θεοῦ
νῦν αἰχμάλωτος ὄφθην
ὑπὸ μιᾶς ἀθέσμου συμβουλῆς!
 Ἐγώ, πού ἤμουν ὁ βασιλιάς
 ὅλων τῶν ἐπιγείων κτισμάτων τοῦ
 Θεοῦ τώρα, ἐξ αἰτίας μιᾶς κακῆς
 συμβουλῆς, κατάντησα αἰχμάλωτος!
καὶ ὁ ποτέ δόξαν ἀθανασίας
ἠμφισπόμενος
τῆς νεκρώσεως τὴν δορὰν
ὡς θνητός ἐλεεινῶς περιφέρω.
 Κι ἐγώ πού ἤμουν στολισμένος
 μέ τὴν ἀθάνατη δόξα,
 τώρα σάν ἐλεεινός θνητός
 τριγυρνῶ ντυμένος
 τὴν προβιά τοῦ θανάτου
Οἶμοι! τίνα τῶν θρῆνων
συνεργάτην ποιήσομαι;
 Ἄλιμό μου! Ποιό νά βρῶ
 νά συμπαρασταθῇ στό θρῆνο μου;
Ἀλλά Σύ, Φιλάνθρωπε,
ὁ ἐκ γῆς δημιουργήσας με,
εὐσπλαγχνίαν φορέσας
τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ

ἀνακάλεσαι καί σῶσον με.

Ἐσύ μόνο, Φιλάνθρωπε Σωτήρα μου,
ντύσου εὐσπλαγχνία
κι ἔλα νά μέ πάρης ἀπό τή δουλεία τοῦ
ἐχθροῦ καί νά μέ σώσης!

6.

Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυβάλοις εὐήχοις,
αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τόν Κύριον.

Οἱμοι! ὁ Ἀδάμ...

7.

Ανάστηθι, Κύριε, ὁ Θεός μου,
ύψωθήτω ἡ χεὶρ σου,
μή ἐπιλάβῃ τῶν πενήντων σου εἰς τέλος.

Ἦχος πλ. α΄.

Τό στάδιο τῶν ἀρετῶν ἔχει ἀνοίξει!

Μπεῖτε ὅσοι θέλετε νά ἀσκηθῆτε!

Προτρεπτικό σάλπισμα γιά τούς Χριστιανούς
νά πάρουν μέρος στόν πνευματικόν ἀγῶνα.

«Ὅστις θέλει ὀπίσω Μου ἔλθειν».

Τό στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠνέφικται!

Οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε

ἀναζωσάμενοι τόν καλόν

τῆς νηστείας ἀγῶνα!

Οἱ γάρ νομίμως ἀθλοῦντες

δικαίως στεφανοῦνται!

Καί ἀναλαβόντες

τήν πανοπλίαν τοῦ Σταυροῦ

τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχησώμεθα!

Ὡς τεῖχος ἄρρηκτον

κατέχοντες τήν πίστιν.
 καί ὡς θώρακα τήν προσευχήν
 καί περικεφαλαίαν τήν ἐλεημοσύνην /
 ἀντί μαχαίρας τήν νηστείαν,
 ἣτις ἐκτέμνει
 ἀπό καρδίας πᾶσαν κακίαν.
 Ὁ ποιῶν ταῦτα
 τόν ἀληθινόν κομίζεται στέφανον
 παρά τοῦ Παμβασιλέως Χριστοῦ
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως.

**Ἀπόδοση τοῦ τροπαρίου στή νεοελληνική
 τοῦ Ἀρχιμ. Λεοντίου Χατζηκώστα**

Τὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν-ιδέτε-ἀνοίγει!
 Ὅσοι ν' ἀγωνιστῆτε πεδυμαῖτε, ἐλάτε!
 Στ' ἀθλημα ἀνασκουμπωθεῖτε τῆς νηστείας.
 Γιατί ὅσοι μὲ τάξη ἀγωνιστοῦνε
 δίκαια ἀπολαμβάνουν τὸ στεφάνι.
 Τὴν πανοπλία ἅς ζωστοῦμε τοῦ Σταυροῦ
 κι ἀντίκρυ στὸν ἐχθρὸ ἅς ταμπουρωθοῦμε.
 Τὴν πίστη ἔχοντας σὰν τεῖχος ἰσχυρό,
 τὴν προσευχὴ σὰ θώρακα κι ἀσπίδα,
 τὴν ἐλεημοσύνη κράνος ἀτσαλένιο.
 Ἄντι μαχαίρι νὰ τηροῦμε τὴ νηστεία
 ποὺ ξεριζώνει ἀπ' τὴν καρδιά
 κάθε κακία.
 Ὅποιος τὰ κατορθώνει ὅλα αὐτὰ
 στεφάνι ἀληθινὸ ἀποκομίζει
 ἀπ' τὸν Παμβασιλέα μας Χριστὸ
 κατὰ τὴ φοβερὴ μέρα τῆς κρίσης.

8.

Ἦχος πλ. β΄.

Εξομολογήσομαι σοι, Κύριε,
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.

Πῶς χάσαμε τὸν Παράδεισο καὶ πῶς θά τὸν
ξανακερδίσωμε. Ἡ χριστιανικὴ φιλοσοφία. Ὁ
πρακτικὸς δρόμος τῆς ζωῆς μας, ἡ χριστιανικὴ
ἠθικὴ. Ἡ θεολογικὴ κατοχύρωση τῆς τεσσα-
ρακονθήμερης νηστείας.

Αδάμ. τοῦ Παραδείσου διώκεται,
τροφῆς μεταλαβὼν ὡς παρήκοος·
Μωσῆς Θεόπτῃς ἐχρημάτισε,
νηστεία τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς
καθηράμενος.

Διὸ τοῦ Παραδείσου οἰκῆτορες
γενέσθαι ἐπιποθοῦντες
ἀπαλλαγῶμεν τῆς ἀλυσιτελοῦς τρυφῆς
καὶ Θεὸν καθορᾶν ἐφιέμενοι
μωσαϊκῶς τὴν τετράδα
τῆς δεκάδος νηστεύσωμεν·
προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει
εἰλικρινῶς προσκαρτεροῦντες
κατευνάσωμεν τῆς ψυχῆς τὰ παθήματα
ἀποσοβήσωμεν τῆς σαρκὸς τὰ οἰδήματα·
κοῦφοι πρὸς τὴν ἄνω πορείαν μετῴσωμεν,
ὅπου αἱ τῶν Ἀγγέλων χορεῖται
ἀσιγήτοις φωναῖς
τὴν ἀδιαίρετον
ἀνυμνοῦσι Τριάδα,
καθορῶσαι τὸ ἀμήχανον κάλλος

καί δεσποτικόν.

Ἐκεῖ ἀξίωσον ἡμᾶς,
 Υἱέ Θεοῦ ζωοδότα,
 τούς ἐπί Σοί πεποιδότας,
 συγχορευσαι ταῖς τῶν Ἀγγέλων στρατιαῖς
 ταῖς τῆς τεκούσης Σε Μητρός,
 Χριστέ, πρεσβείαις
 Ἀποστόλων καί τῶν Μαρτύρων
 καί πάντων τῶν Ἁγίων.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ, τά Πάθη καί ἡ Ἀνάστασις Του,
 εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπί τῆς γῆς!

Ἐφθάσε καιρός,
 ἡ τῶν πνευματικῶν ἀγώνων ἀρχή,
 ἡ κατά τῶν δαιμόνων νίκη,
 ἡ πάνοπλος ἐγκράτεια,
 ἡ τῶν Ἀγγέλων εὐπρέπεια,
 ἡ πρὸς Θεόν παρῶρησία·
 δι' αὐτῆς γάρ Μωϋσῆς
 γέγονε τῷ Κτίστη συνόμιλος
 καί φωνήν ἀοράτως
 ἐν ταῖς ἀκοαῖς ὑπεδέξατο.
 Κύριε, δι' αὐτῆς ἀξίωσον καί ἡμᾶς
 προσκυνῆσαι Σου τά πάθη
 καί τήν ἁγίαν Ἀνάστασιν,
 ὡς φιλόανθρωπος.

Καί νῦν. «Ἐπερευλογημένη...»

Μεγάλη Δοξολογία.

(Ἀπό τό βιβλίό τῆς Θείας Λειτουργίας)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ*Ἡ εὐχή τοῦ Τρισαγίου ὕμνου***Εἰς τήν Εἴσοδον***Τό ἀναστάσιμον Ἀπολυτίκιον τοῦ ἤχου***Μετά τήν εἴσοδον***Πάλιν τό ἀπολυτίκιον τοῦ ἤχου
καί τά ἀπολυτίκια τοῦ ναοῦ*

Καί τό:

ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ**ᾠχος πλ. δ'. Αὐτόμελον.**

Τῆς σοφίας ὁδηγέ, φρονήσεως χορηγέ,
τῶν ἀφρόνων παιδευτά
καί τῶν πτωχῶν ὑπερασπιστά,
στήριξον, συνέτισον
τήν καρδίαν μου, Δέσποτα·
Σύ δίδου μοι λόγον,
ὁ τοῦ Πατρὸς Λόγος·
ἰδοῦ γάρ τά χεῖλη μου οὐ μή κωλύσω
ἐν τῷ κράζειν Σοι·
Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τόν παραπεσόντα.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ****Ρωμ. 13,11 - 14,4**

Ἡ περικοπή εἶναι ἀπόσπασμα ἀπό
τό δεύτερο μέρος τῆς πρὸς Ρωμαίους
ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου:
12,1-16,27. Στό μέρος αὐτό ὁ
Ἀπόστολος ὑποδεικνύει στούς χριστια-

νοὺς τὴν πρακτικὴ συνέπεια τῆς ζωῆς τους, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἀσπαστῆ τὴν πίστη καὶ τὴ διδασκαλίαν πού ἐκδέτεται στό πρῶτο μέρος. Ὑπενθυμίζομε ὅτι στό πρῶτο μέρος τῆς πρὸς Ῥωμαίους ὁ Ἀπόστολος ἐκδέτεται τὸ Εὐαγγέλιό του, σύμφωνα μέ τό ὅποιο, ὁ Θεός χαρίζει στοὺς ἀνθρώπους τὴ σωτηρία δωρεάν καὶ τό μόνο πού ἀπαιτεῖ εἶναι νά ἀποδεχτοῦν μέ πίστη τὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ.

- «Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ
πεφάνέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ
νόμου καὶ τῶν προφῆτῶν,
22 δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ
Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας
τοὺς πιστεύοντας·
οὐ γὰρ ἔστι διαστολή·
23 πάντες γὰρ ἥμαρτον
καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ,
24 δικαιούμενοι δωρεάν τῇ αὐτοῦ χάριτι
διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
25 ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἰλαστήριον
διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι,
εἰς ἐνδειξίν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ
διὰ τὴν πάρεσιν
τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων
26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ,
πρὸς ἐνδειξίν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ

ἐν τῷ νῦν καιρῷ,
εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον
καὶ δικαιουῖντα τὸν ἐκ πίστεως
Ἰησοῦ.»

Λέει λοιπὸν ὁ Ἀπόστολος στό δεύτερο μέρος τῆς ἐπιστολῆς τό ἐξῆς:

Ἀφοῦ ἀποδεχτήκατε μέ πίστη τό Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας πού σᾶς κήρυξα, σᾶς παρακαλῶ νά προσαρμόσετε ἀνάλογα τήν καθημερινή ζωή σας, ὥστε νά εἶναι ἀντίδωρο στή σταυρική θυσία τοῦ Χριστοῦ γιά σᾶς.

«Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί,
διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ,
παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν
θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν,
εὐάρεστον τῷ Θεῷ,
τήν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν».

Ὁ Θεός, ἀδερφοί, μᾶς ἔδειξε τό ἔλεός Του. Σᾶς παρακαλῶ, λοιπὸν, νά Τοῦ προσφέρετε ὅλον τὸν ἑαυτό σας θυσία ζωντανή, ἁγία, εὐπρόσδεκτη στό Θεό. Αὐτή εἶναι ἡ πραγματικὴ πνευματικὴ λατρεία σας.

Τό πνευματικὸ σάλπισμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιά τή ζωή τῶν Χριστιανῶν γενικά, εἶναι τό ἐπίκαιρο καὶ κατάλληλο σύνθημα γιά τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα στὸν ὁποῖο μᾶς καλεῖ ἡ

Ἐκκλησία, γιά τήν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς πού ἀρχίζει ἀπό αὔριο.

Ἡ τελική σωτηρία πλησιάζει. Ὁ πρακτικός στόχος τῆς καθημερινῆς ζωῆς τῶν Χριστιανῶν εἶναι νά ἐνδυσθοῦν τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, γιά νά Τόν ζήσουν καί νά Τόν ἐκπροσωπήσουν ἐπάξια, περιφρονοῦντες τίς σαρκικές ἐπιθυμίες καί ἀποβλέποντες μόνον εἰς τήν σωτηρίαν τῶν ἄλλων, χωρίς νά τοὺς κρίνουν.

Προκείμενον. ᾠχος γ΄.

Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, ψάλατε.

Πάντα τά ἔθνη κροτήσατε χειρας.

**Πρός Ρωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου
τό ἀνάγνωσμα.**

Ἀδελφοί,

νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία
ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.

Ἀδελφοί μου, τώρα ἡ τελική σωτηρία
βρίσκεται πιό κοντά μας, παρά τότε πού
πιστέψαμε.

¹² **Ἡ** νύξ προέκοψεν, ἡ δέ ἡμέρα ἤγγικεν.

Ἡ νύχτα ὅπου νά ἔναι φεύγει
κι ἡ μέρα κοντεύει νά ἔρθῃ.

**Ἀποθώμεθα οὖν τά ἔργα τοῦ σκότους
καί ἐνδυσώμεθα τά ὄπλα τοῦ φωτός.**

Γι' αὐτό ἄς πετάξωμε ἀπό πάνω μας
τά ἔργα τοῦ σκότους κι ἄς φορέσωμε τά

ὄπλα τοῦ φωτός.

13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν,

Ἡ διαγωγὴ μας ἅς εἶναι κόσμια,

τέτοια πού ταιριάζει στό φῶς.

μή κώμοις καί μέθαις,

μή κοίταις καί ἀσελγείαις,

μή ἔριδι καί ζήλῳ,

Ἄς πάψουν τά φαγοπότια καί τά μεθύσια,

ἢ ἀσύδοτη κι ἀκόλαστη ζωὴ,

οἱ φιλονικίες κι οἱ φθόνοι.

14 ἀλλ' ἐνδύσασθε

τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν

καί τῆς σαρκός πρόνοιαν

μή ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

Ντυθεῖτε τόν Κυριό μας Ἰησοῦ Χριστό

καί μήν ἀφήνετε τόν ἀμαρτωλό ἐαυτό σας

νά σᾶς παρασύρῃ στήν ἱκανοποίηση τῶν

ἐπιθυμιῶν σας.

1 Τόν δέ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει

προσλαμβάνεσθε,

μή εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν.

Νά δέχεσθε ὅποιον ἔχει ἀσθενική πίστη

χωρίς νά ἐπικρίνετε τίς ἀπόψεις του.

2 Ὅς μέν πιστεύει φαγεῖν πάντα,

ὁ δέ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει.

Γιά παράδειγμα, ἕνας πιστεύει

πώς μπορεῖ νά φάῃ ἀπ' ὅλα,

ἐνῶ ὁ ἄλλος, πού ἔχει ἀσθενική πίστη,

τρώει μόνο χόρτα.

3 Ὅ ἐσθίων

τόν μή ἐσθίοντα μή ἐξουθενεῖτω,

καί ὁ μή ἐσθίων

τόν ἐσθιοντα μή κρινέτω·

Αὐτός πού τρώει ἀπ' ὄλα, ἄς μήν

περιφρονῆ ὅποιον δέν τρώει·

κι αὐτός πού δέν τρώει, ἄς μήν κατακρί-
νει ὅποιον τρώει,

ὁ Θεός γάρ αὐτόν προσελάβετο.

4 Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην;

γιατί ὁ Θεός τόν ἔχει δεχτεῖ στήν Ἐκκλησία

Του. Ποιός εἶσαι ἐσύ πού θά κρίνης ἕναν ξένο

ὑπηρέτη;

Τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει·

σταθῆσεται δέ·

δυνατός γάρ ἐστίν ὁ Θεός στῆσαι αὐτόν.

Μόνο ὁ Κύριός του μπορεῖ νά κρίνη

ἄν στέκεται ἢ ὄχι στήν πίστη του,

γιατί ὁ Θεός ἔχει τή δύναμη νά τόν στη-
ρίξει.

«Ἀλληλουϊάριον»

Ἦχος γ'. Ψαλμός 91.

Ἀλληλουϊα. Ἀλληλουϊα. Ἀλληλουϊα.

Επί σοί, Κύριε, ἤλπισα,

μή καταισχυνθεῖην εἰς τόν αἰῶνα.

Ἀλληλουϊα. Ἀλληλουϊα. Ἀλληλουϊα.

Γενοῦ μοι εἰς Θεόν ὑπερασπιστήν.

Ἀλληλουϊα. Ἀλληλουϊα. Ἀλληλουϊα.

Ἡ Εὐχή τοῦ Εὐαγγελίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον, 6,14-21.

Ἐν ὄψει τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι φροντιστηριακὴ ἀσκήση καὶ θεμελίωσις τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ Χριστιανοῦ γιὰ ὅλο τό ἔτος, ἡ Ἐκκλησία προβάλλει τίς θεμελιώδεις ἀρχές τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ νέου – τοῦ καινούριου μετὰ τό Βάπτισμα ἀνθρώπου, ὅπως τίς καθορίζει ὁ Κύριος στό Εὐαγγέλιο.

α) Ἡ ἀφέση, ἡ προϋπόθεσις τῆς θεϊκῆς συγνώμης.

β) Ἡ ἀληθινὴ νηστεία, πού στήν οὐσία της εἶναι ἡ ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ὑποταγή τοῦ ἀνθρώπου στίς ἐντολές Του.

γ) Ὁ ἀληθινός πλοῦτος καὶ θησαυρός τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ὅφείλομε νά κάνωμε σωστὴ ἐκτίμησις καὶ ἐκλογὴ τῶν θησαυρῶν τούς ὁποίους ποθεῖ ἡ καρδιά μας καὶ ἐπιδιώκουμε νά κατακτήσωμε.

Εἶπεν ὁ Κύριος:

Εἶπε ὁ Κύριος:

¹⁴ **Ἐάν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος:**

Ἄν συγχωρήσετε τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὰ παραπτώματά τους, θά σᾶς συγχωρήσῃ κι ἐσᾶς ὁ οὐράνιος Πατέρας σας.

- 15 **ἔάν δέ μή ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδέ ὁ Πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.**

Ἄν ὁμοως δέ συγχωρήσετε στοὺς ἀνθρώπους τὰ παραπτώματά τους, οὔτε κι ὁ Πατέρας σας θά συγχωρήσῃ τὰ δικά σας παραπτώματα.

- 16 **Ὅταν δέ νηστεύητε, μή γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί·**

Ὅταν νηστεύετε νά μή γίνεσθε σκυθρωποί ὅπως οἱ ὑποκριτές

ἀφανίζουσι γάρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες.
πού παραμορφώνουν τήν ὄψη τους γιὰ νά δείξουν στοὺς ἀνθρώπους πώς νηστεύουν.

Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τόν μισθόν αὐτῶν.

Σᾶς θεβαιώνω πώς ἔτσι ἔχουν κιόλας λάβει τήν ἀνταμοιβή τους.

- 17 **Σύ δέ νηστεύων, ἄλειψαί σου τήν κεφαλήν, καί τό πρόσωπόν σου νίψαι, Ἐσύ, ἀντίθετα, ὅταν νηστεύεις, περιποιήσου τὰ μαλλιά σου καί νίψε τό πρόσωπό σου,**

- 18 ὅπως μή φανῆς τοῖς ἀνθρώποις
νηστεύων,
ἀλλά τῷ Πατρὶ σου
τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ·
γιαὶ νὰ μή φανῆ στους ἀνθρώπους ἢ νη-
στεία σου, ἀλλά στὸν Πατέρα σου, πού
βλέπει τίς κρυφές πράξεις
καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ,
ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.
καὶ ὁ Πατέρας σου, πού βλέπει τίς κρυφές
πράξεις, θά σοῦ τό ἀνταποδώσῃ φανερά.
- 19 **Μ**ή θησαυρίζετε ὑμῖν
θησαυρούς ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅπου σῆς καὶ βρωσις ἀφανίζει,
καὶ ὅπου κλέπται
διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι·
Μή μαζεύετε θησαυρούς πάνω στή γῆ,
ὅπου τοὺς ἀφανίζει ὁ σκόρος καὶ ἡ σκου-
ριά κι ὅπου οἱ κλέφτες κάνουν διαρρήξεις
καὶ τοὺς κλέβουν.
- 20 θησαυρίζετε δέ ὑμῖν
θησαυρούς ἐν οὐρανῷ,
ὅπου οὔτε σῆς, οὔτε βρωσις ἀφανίζει
καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορρύσουσιν,
οὐδέ κλέπτουσιν.
Ἀντίθετα, νὰ μαζεύετε θησαυρούς στὸν
οὐρανὸ ὅπου δέν τοὺς ἀφανίζουν οὔτε ὁ
σκόρος οὔτε ἡ σκουριά, κι ὅπου οἱ κλέ-
φτες δέν κάνουν διαρρήξεις καὶ δέν τοὺς
κλέβουν.

21 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός ὑμῶν,
ἐκεῖ ἔσται καί ἡ καρδιά ὑμῶν.

Γιατί ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας
ἐκεῖ θά εἶναι καί ἡ καρδιά σας.

Ἑμμετρῆ ἀπόδοση τῆς παραβολῆς
στή νεοελληνική
ἀπό τό ἔργο τοῦ Ἀρχ. Λεοντίου Χατζηκώστα
«Διακονικό Κυριακοδρόμιο»

14 Ἄν συγχωρεῖτε ἀπό καρδιᾶς
ἐκεῖνους πού σᾶς φταῖνε
τότε καί σᾶς θά συγχωρεῖ
ὁ οὐράνιος Πατέρας.

15 Ἄν ὅμως σάν σκληρόκαρδοι
τούς ἄλλους δέ σχωρᾶτε
Τότε καί σᾶς ὁ οὐράνιος
Πατέρας δέν σχωράει.

16 Μή σκυθρωπάζετε ποτέ
σάν κάνετε νηστεία
ὡς κάνουν οἱ ὑποκριτές
για ἐπίδειξη στόν κόσμο
κι ἔτσι μιστό δέν ἔχουνε
ἀπ' τὸ Θεὸ καθόλου.

17 Σὺ ὅμως τὸ κεφάλι σου
ἄλειψε σὰ νηστεύεις
καί νίψε καί τὸ πρόσωπο,
θλιμμένο νὰ μὴ δείχνει,
18 στόν κόσμο νὰ μὴ φαίνεσαι
πὼς ἀκλουθᾶς νηστεία,
μὰ νὰ τὸ κάνεις στὸ κρυφὸ

για τοῦ Θεοῦ τῆ χάρη.
 Τὴν ἀρετὴ σου ὁ Θεὸς
 θωρῶντας στὸ κρυφὸ
 γιὰ σένα ἀνταπόδοση
 στὸ φανερὸ ἐτοιμάζει.

19 **Μ**ὴν ἀποταμιεύετε
 στὴ γῆ τοὺς θησαυροὺς σας
 ποὺ τὸ σαράκι κι ἡ σκουριὰ
 μποροῦν νὰ τοὺς χαλάσουν
 ἢ κλέφτες μὲ διάρρηξη
 τοὺς βρίσκουν καὶ τοὺς παίρνουν.

20 Μὰ στοῦ Θεοῦ τὴν τράπεζα
 βάζετε τὰ λεφτά σας
 π' οὔτε σαράκι ἢ σκουριὰ
 μποροῦν νὰ τ' ἀφανίσουν
 μήτε καὶ μὲ διάρρηξη
 οἱ κλέφτες νὰ τὰ πάρουν.

21 Γιατί ὅπου τὸ χρῆμα σας
 ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά σας".

ΒΙΒΛΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ

ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ ΤΗΣ ΤΡΥΦΗΣ

1^ο ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Γενέσεως τό Ἀνάγνωσμα

1,1-13 καὶ 1,26 - 2,25

Τὸ πρῶτο μέρος τῆς παρακάτω

περικοπῆς διαβάζεται στά μοναστήρια κατά τόν Ἑσπερινό πού ἐπισυνάπτεται μετά τήν ἀκολουθία τῶν Ὁρῶν τό πρωί τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας καί μ' αὐτήν ἀνοίγει ἡ περίοδος ἀναγνώσεως τῆς Γενέσεως καί τῆς Ἐξόδου – περίοδος μετανοίας κατά τήν ὁποία ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νά ἀναλογιστοῦμε τήν ἀρχική μας πλάση ἀπό τό Θεό, τήν παρακοή καί πτώση μας, καθώς καί τό ὄλοσωτηριῶδες ἔργο πού πραγματοποιήθηκε μέ τήν ἔλευση τοῦ Υἱοῦ Του καί ὑπομνηματίζεται ἰδιαιτέρως ἀπό τήν πορεία αὐτή τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἡ ὁποία μᾶς ὁδηγεῖ μέσα ἀπό τήν μετάνοια, στήν ἐπιστροφή μας κοντά στό Θεό καί μαζί μέ τόν Υἱό Του στήν Ἀνάσταση.

Ἐκτός ἀπό τά μοναστήρια ἡ τάξη αὐτή (Ὁρθρος - Ὁρες - Ἑσπερινός), ἀκολουθεῖται καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί στούς ἐνοριακοὺς ἱερούς ναοὺς, ὅπου καί ὅταν τελεῖται καθημερινή πρωινή ἀκολουθία, ἢ ὅταν πρόκειται νά ἀκολουθήσῃ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων. Στίς ἐκδόσεις τοῦ Ἰδρύματός μας πού προορίζονται γιά τίς Κυριακές ἢ τίς Τετάρτες τῆς Σαρακοστῆς περιλαμβάνεται

νουμε καί μερικές ἐπί πλέον περικοπές πού ἀνήκουν στήν ἀκολουθία ἄλλων ἡμερῶν, προκειμένου νά διευκολύνουμε τούς πιστούς πού δέν διαθέτουν στό σπῆτι τους τό βιβλίο τοῦ Τριωδίου ἢ δέν μποροῦν νά προσέρχονται κάθε μέρα στό ναό.

- [1,¹ **Ε**ν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός τόν οὐρανόν καί τήν γῆν.
 Στήν ἀρχή ὁ Θεός δημιούργησε τόν οὐρανό καί τή γῆ.
- 2 **Ἡ** δέ γῆ ἦν ἀόρατος καί ἀκατασκεύαστος καί σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου καί πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος.
 Ἡ γῆ ὅμως ἦταν ἔρημη καί ἀσχημάτιστη.³ Ἦταν σκοτάδι πάνω ἀπό τήν ἄβυσσο, καί πάνω στά νερά ἔπνεε Πνεῦμα Θεοῦ.
- 3 **Καί** εἶπεν ὁ Θεός· γενηθήτω φῶς· καί ἐγένετο φῶς.
 Τότε εἶπε ὁ Θεός: «Νά γίνει φῶς» κι ἔγινε φῶς.
- 4 **Καί** εἶδεν ὁ Θεός τό φῶς, ὅτι καλόν· καί διεχώρισεν ὁ Θεός ἀνά μέσον τοῦ φωτός καί ἀνά μέσον τοῦ σκότους.
 Ὁ Θεός εἶδε ὅτι τό φῶς ἦταν καλό καί τό χώρισε ἀπό τό σκοτάδι.

- 5 **Καί ἐκάλεσεν ὁ Θεός τό φῶς ἡμέραν
καί τό σκότος ἐκάλεσε νύκτα.
Καί ἐγένετο ἑσπέρα καί ἐγένετο πρωί,
ἡμέρα μία.**

Τό φῶς το ὀνόμασε «ἡμέρα» καί τό σκο-
τάδι «νύχτα». Ἦρθε το βράδυ, ἦρθε τό
πρωί: πρώτη ἡμέρα.

- 6 **Καί εἶπεν ὁ Θεός:
γενηθήτω στερέωμα
ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος
καί ἔστω διαχωρίζον
ἀνά μέσον ὕδατος καί ὕδατος:
καί ἐγένετο οὕτω.**

Μετά εἶπε ὁ Θεός: « Στερέωμα νά γίνει
στά νερά ἀνάμεσα, γιά νά χωρίζει νερά
ἀπό νερά».

- 7 **Καί ἐποίησεν ὁ Θεός τό στερέωμα
καί διεχώρισεν ὁ Θεός
ἀνά μέσον τοῦ ὕδατος,
ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος,
καί ἀνά μέσον τοῦ ὕδατος
τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος.**

Ἔτσι κι ἔγινε. Δημιούργησε ὁ Θεός το
στερέωμα καί χώρισε τά νερά πού ἦταν
κάτω ἀπ' αὐτό, ἀπό 'κεῖνα πού ἦταν πά-
νω ἀπ αὐτό.

- 8 **Καί ἐκάλεσε ὁ Θεός τό στερέωμα
οὐρανόν·
καί εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν·
καί ἐγένετο ἑσπέρα καί ἐγένετο πρωί,**

ἡμέρα δευτέρα.

Κι ὀνόμασε ὁ Θεός τό στερέωμα
«οὐρανός». ἤρθε τό βράδυ, ἤρθε τό πρωί·
δεύτερη ἡμέρα.

- 9 **Καί εἶπεν ὁ Θεός·**
συναχθήτω τό ὕδωρ
τό ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ
εἰς συναγωγήν μίαν
καί ὀφθήτω ἡ ξηρά·
καί ἐγένετο οὕτω.
Καί συνήχθη τό ὕδωρ
τό ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ
εἰς τὰς συναγωγάς αὐτῶν
καί ὤφθη ἡ ξηρά.

Τότε εἶπε ὁ Θεός: «νά συναχθοῦν σέ ἓναν
τόπο τά νερά πού ἦταν κάτω ἀπό τόν
οὐρανό, καί νά φανεῖ ἡ στεριά». Ἔτσι κι
ἔγινε. Τά νερά πού ἦταν κάτω ἀπό τόν
οὐρανό συνάχθησαν στόν τόπο τους, καί
φάνηκε ἡ στεριά.

- 10 **Καί ἐκάλεσεν ὁ Θεός τήν ξηράν γῆν**
καί τά συστήματα τῶν ὑδάτων
ἐκάλεσε θαλάσσας·
καί εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν·

Κι ὀνόμασε ὁ Θεός «γῆ» τῆ στεριά, καί
τό σύναγμα τῶν ὑδάτων το εἶπε «θάλασ-
σες». Καί εἶδε ὁ Θεός ὅτι ἦταν καλό.

- 11 **Καί εἶπεν ὁ Θεός·**
βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου,
σπεῖρον σπέρμα

κατά γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα,
καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν,
οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
κατά γένος ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ ἐγένετο οὕτω.

Μετά εἶπε ὁ Θεός: «Νά πρασινίσει ἡ γῆ:
Νά βλαστήσουν πάνω σ' αὐτήν χορτάρια
πού νά βγάζουν σπόρους καὶ καρποφόρα
δέντρα, πού ἀνάλογα μέ τό εἶδος τους νά
κάνουν καρπούς, οἱ ὁποῖοι νά περιέχουν
τούς σπόρους». Ἔτσι κι ἔγινε.

- 12 **Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου,
σπεῖρον σπέρμα κατά γένος
καὶ καθ' ὁμοιότητα,
καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν,
οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
κατά γένος ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν.**

Πρασίνισε ἡ γῆ: Βλάστησε χορτάρια πού
ἔβγαζαν σπόρους ἀνάλογα μέ τό εἶδος
τους, καὶ καρποφόρα δέντρα, πού οἱ καρ-
ποί τους περιείχαν τούς σπόρους τους,
ἀνάλογα μέ τό εἶδος τους. Καὶ εἶδε ὁ Θεός
ὅτι ἦταν καλό.

- 13 **Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί,
ἡμέρα τρίτη.**
Ἦρθε το βράδυ, ἦρθε τό πρωί: τρίτη
ἡμέρα.]

Ἡ ἀρχέγονη δικαιοσύνη - ὁ χώρος μέ-
σα στόν ὁποῖο ὁ Θεός τοποθέτησε τόν

ἄνθρωπο καὶ τὰ πλούτη μέ τὰ ὁποῖα τόν
ἐπροίκισε γιά νά ζήση.

1,26 **Κ**αὶ εἶπεν ὁ Θεός·

ποιήσωμεν ἄνθρωπον
κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ'
ὁμοίωσιν,

Μετά εἶπε ὁ Θεός: «Ἄς φτιάξουμε
τόν ἄνθρωπο σύμφωνα μέ τήν
εἰκόνα τή δική μας καί τήν
ὁμοίωση,

καὶ ἀρχέτωσαν
τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης
καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς
καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν
τῶν ἔρπόντων ἐπὶ γῆς γῆς.

κι ἄς ἐξουσιάζει στῆς θάλασσας τὰ
ψάρια, στοῦ οὐρανοῦ τὰ πτηνά, στά ζῶα
καὶ γενικά σ' ὅλη τή γῆ καὶ στά ἔρπετά
πού σέρνονται πάνω σ' αὐτήν».

27 **Κ**αὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον,
κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν,
ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.

Δημιούργησε, λοιπόν, ὁ Θεός τόν ἄνθρωπο
σύμφωνα μέ τή δική Του τήν εἰκόνα,
«κατ' εἰκόνα Θεοῦ» τόν δημιούργησε, τούς
δημιούργησε ἄντρα καὶ γυναίκα.

28 **Κ**αὶ εὐλόγησεν αὐτούς ὁ Θεός, λέγων·
αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε
καὶ πληρώσατε τήν γῆν

καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς

Τοὺς εὐλόγησε καὶ τοὺς εἶπε: «Νά κάνετε
πολλὰ παιδιά, ὥστε νά
πολλαπλασιαστεῖτε, νά γεμίσετε τή γῆ
καὶ νά κυριαρχήσετε σ' αὐτήν.

καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης

καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ

καὶ πάντων τῶν κτηνῶν

καὶ πάσης τῆς γῆς

καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν

τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

Νά ἐξουσιάσετε στῆς θάλασσας τὰ ψάρια,
στοῦ οὐρανοῦ τὰ πτηνά καὶ σέ κάθε ζῶο
πού κινεῖται πάνω στή γῆ».

29 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός:

ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν

πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα,

ὃ ἐστὶν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς,

καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ

καρπὸν σπέρματος σπορίμου,

ὑμῖν ἔσται εἰς βρωσιν·

Καὶ συνέχισε ὁ Θεός: «Νά, ὅλα τὰ φυτά
πάνω στή γῆ, ποὺ βγάζουν σπόρους, σᾶς
τά δίνω, καθὼς καὶ ὅλα τὰ δέντρα ποὺ
ἔχουν καρπούς γεμάτους σπόρους· αὐτά
θά εἶναι γιὰ τροφή σας.

30 καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς

καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ

καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἔρποντι ἐπὶ τῆς γῆς,

ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς,

καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρωσιν.
Καὶ ἐγένετο οὕτως.

Καὶ ὅλα τὰ χλωρά χόρτα τὰ δίνω γιὰ
τροφὴν στὰ ζῶα τῆς γῆς, σέ ὅσα πετοῦν
στόν οὐρανὸ καὶ σέ ὅσα ἔρπουν στή γῆ κι
ἔχουν ζωή». Ἔτσι κι ἔγινε.

31 Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα,
ὅσα ἐποίησε,
καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν.

Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ,
ἡμέρα ἕκτη.

Ὁ Θεὸς εἶδε τὰ δημιουργήματά Του καὶ
ἦταν ὅλα πάρα πολὺ καλὰ. Ἦρθε το βρά-
δυ, ἦρθε τό πρωΐ ἕκτη ἡμέρα.

2,1 Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν.

Ἔτσι ὀλοκληρώθηκαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
καὶ ὅ,τι ὑπάρχει σ' αὐτά.

2 καὶ συνετέλεσεν ὁ Θεὸς
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτη
τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε,
καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ
ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ,
ὧν ἐποίησε.

Μέχρι τὴν ἕκτη μέρα ὁ Θεὸς εἶχε τε-
λειώσει τό ἔργο Του καὶ τὴν ἑβδομῃ μέρα
σταμάτησε νά δημιουργεῖ.

3 καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς
τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην
καὶ ἡγίασεν αὐτήν·

ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν
ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ,
ὣν ἤρξατο ὁ Θεὸς ποιῆσαι.

Τὴν ἕβδομη ἡμέρα τὴν εὐλόγησε καὶ τὴν
καθαγίασε, γιατί αὐτὴ τὴν ἡμέρα
ὀλοκλήρωσε τὴ δημιουργία Του καὶ
ἀναπαύθηκε.

4 Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως
οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο·
ἡ ἡμέρα ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν

Ἔτσι, λοιπόν, δημιουργήθηκαν σταδιακά
ὁ οὐρανός καὶ ἡ γῆ. Τὴν ἡμέρα πού ὁ Κύ-
ριος ὁ Θεός δημιούργησε τὴ γῆ καὶ τὸν
οὐρανό,

5 καὶ πᾶν χλωρὸν ἄγρου
πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ πάντα χόρτον ἄγρου
πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι·
οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν,
καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν·

δὲν ὑπῆρχαν θάμνοι στὴ γῆ, οὔτε εἶχαν
φυτρώσει χόρτα. Γιατί ὁ Κύριος ὁ Θεός
δὲν εἶχε ἀκόμη βρέξει πάνω στὴ γῆ καὶ
δὲν ὑπῆρχε ἄνθρωπος γιὰ νὰ καλλιεργή-
ση τὸ ἔδαφος.

6 πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς
καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Ἀπὸ τῆ γῆ ὅμως ἀνέβλυζε νερό πού πότι-
ζε ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἔδαφους.

7 Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον,

χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς,
καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
πνοὴν ζωῆς,
καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος
εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

Τότε ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν
ἄνθρωπο ἀπὸ τοῦ χῶμα τῆς γῆς καὶ φύσηξε
μέσα στα ρουθούνια του πνοὴ ζωῆς. Ἔτσι
ἔγινε ὁ ἄνθρωπος ζωντανό ὄν.

- 8 **Καὶ ἐφύτευσεν ὁ Θεὸς παράδεισον**
ἐν Ἐδέμ κατὰ ἀνατολὰς
καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον,
ὃν ἔπλασε.

Ἔπειτα ὁ Κύριος ὁ Θεὸς φύτεψε ἕναν
κῆπο στὴν Ἐδέμ, πρὸς τὴν ἀνατολή, ὅπου
ἔβαλε τὸν ἄνθρωπο πού εἶχε πλάσει.

- 9 **Καὶ ἐξανέτειλεν ὁ Θεὸς**
ἔτι ἐκ τῆς γῆς
πᾶν ξύλον ὠραῖον εἰς ὕρασιν
καὶ καλὸν εἰς βρωσιν
καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς
ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου
καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι
γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ.

Ἔκανε νὰ βλαστήσουν ἀπὸ τῆς γῆς ὅλα τὰ
εἶδη τῶν δέντρων. Ἦταν ὠραῖα στὴν
ἐμφάνιση καὶ οἱ καρποὶ τοὺς ἦταν
εὐγευστοί. Στὴ μέση τοῦ κήπου ἦταν τὸ
δέντρο τῆς ζωῆς· ἐκεῖ ἦταν καὶ τὸ δέντρο
τῆς γνώσης τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

- 10 **Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδέμ**

ποτίζειν τὸν παράδεισον·
ἐκεῖθεν ἀφορίζεται
εἰς τέσσαρας ἀρχάς.

Ἀπὸ τὴν Ἐδέμ πήγαζε ἓνα ποτάμι καὶ
πότιζε τὸν κῆπο καὶ ἀπὸ κεῖ διαχωρίζοταν
σὲ τέσσερις παραποτάμους.

11 Ὄνομα τῷ ἐνὶ Φισῶν
οὗτος ὁ κυκλῶν

πᾶσαν τὴν γῆν Εὐϊλάτ,
ἐκεῖ οὗ ἔστι τὸ χρυσίον·

Τὸ ὄνομα τοῦ ἐνός εἶναι Φεισῶν καὶ περι-
κυκλῶνει ὅλη τὴ χώρα Εὐϊλά, ὅπου
ὑπάρχει τὸ χρυσάφι.

12 τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκεῖνης καλόν·
καὶ ἐκεῖ ἔστιν ὁ ἀνθραξ
καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος.

Τὸ χρυσάφι ἐκεῖνης τῆς χώρας εἶναι κα-
θαρό. Ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ τὸ βδέλλιο καὶ ὁ
λίθος ὄνυχας.

13 Καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ
Γεῶν οὗτος ὁ κυκλῶν

πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας.

Τὸ ὄνομα τοῦ δεύτερου ποταμοῦ εἶναι Γιχῶν
καὶ περικυκλῶνει ὅλη τὴ χώρα Χούς.

14 Καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος Τίγρις·
οὗτος ὁ προπορευόμενος
κατέναντι Ἀσσυρίων.

Ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος Εὐφράτης.

Τὸ ὄνομα τοῦ τρίτου ποταμοῦ εἶναι Τί-
γρης. Αὐτός ρέει ἀνατολικά τῆς
Ἀσσυρίας. Καὶ ὁ τέταρτος ποταμὸς εἶναι

ὁ Εὐφράτης.

Ὁ Θεός τοποθετεῖ τὸν ἄνθρωπο
νοικοκύρη τοῦ Παραδείσου τῆς Ἑδέμ.

Ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο

- 15 **Κ**αὶ ἔλαβε Κύριος ὁ Θεὸς
τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε,
καὶ ἔθετο αὐτὸν
ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς,
ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν.

Πῆρε, λοιπόν, ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν
ἄνθρωπο καὶ τὸν ἔβαλε μέσα στὸν κήπο
τῆς Ἑδέμ γιὰ νὰ τὸν καλλιεργεῖ καὶ νὰ
τὸν προσέχει.

- 16 **καὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς**
τῷ Ἀδὰμ λέγων·
ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ
βρώσει φαγῆ,

Τοῦ ἔδωσε αὐτὴν τὴν ἐντολή: «Ἀπ’ ὅλα
τὰ δέντρα τοῦ κήπου μπορεῖς νὰ τρῶς.

- 17 **ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου**
τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν,
οὐ φάγεσθε ἀπ’ αὐτοῦ·
ἢ δ’ ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ’ αὐτοῦ,
θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.

Ἀπὸ τὸ δέντρο ὅμως τῆς γνώσης
τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ νὰ μὴ
φᾶς· γιατί τὴν ἴδια μέρα πού θά
φᾶς ἀπ’ αὐτό, ἐξάπαντος θά πεδά-
νεις».

Ἡ πλάση τῆς Εὔας

- 18 **Κ**αὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός·
οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον·
ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν.
Ὁ Κύριος ὁ Θεός εἶπε: «Δέν εἶναι καλὸ νά
εἶναι ὁ ἄνθρωπος μόνος. Θά τοῦ φτιάξω
ένα σύντροφο ὅμοιον μ' αὐτόν.»
- 19 **Κ**αὶ ἔπλασεν ὁ Θεός ἔτι ἐκ τῆς γῆς
πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ
καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδάμ,
ιδεῖν τί καλέσει αὐτά.
Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδάμ
ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ.
Ὁ Κύριος ἔπλασε ἀπὸ τὸ ἔδαφος ὅλα τὰ
ζῶα τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ πτηνά τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τὰ ἔφερε μπροστά στον ἄνθρωπο γιὰ
νά δεῖ πῶς θά τὰ ὀνομάσει. Καὶ ὅ,τι
ὄνομα ἔδινε ὁ ἄνθρωπος σέ κάθε ζωντανή
ὑπαρξή, αὐτό ἦταν καὶ τὸ ὄνομά της.
- 20 **Κ**αὶ ἐκάλεσεν Ἀδάμ ὀνόματα
πᾶσι τοῖς κτήγεσι
καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ
καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ·
τῷ δὲ Ἀδάμ οὐχ εὐρέθη βοηθός
ὅμοιος αὐτῷ.
Ἔδωσε ὀνόματα σέ ὅλα τὰ ζῶα, στά πτη-
νά τοῦ οὐρανοῦ καὶ στά ἄγρια θηρία. Γιὰ
τόν ἄνθρωπο ὅμως δέν βρέθηκε σύντρο-
φος ὅμοιός του.

- 21 **καὶ ἐπέβαλεν ὁ Θεὸς**
ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδάμ, καὶ ὑπνωσε·
καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ
καὶ ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς.
 Τότε ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἔριξε σέ βαθύ
 ὕπνο καὶ ἀποκοιμήθηκε πῆρε μία ἀπὸ
 τίς πλευρές του καὶ τή θέση της τήν συ-
 μπλήρωσε μέ σάρκα.
- 22 **καὶ ὠκοδόμησεν ὁ Θεὸς**
τὴν πλευράν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ,
εἰς γυναῖκα
καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν Ἀδάμ.
 Μετά, ἀπὸ τὴν πλευρά πού πῆρε ἀπὸ τὸν
 Ἀδάμ, σχημάτισε μιά γυναῖκα καὶ τὴν
 ὁδήγησε σ' αὐτόν.
- 23 **Καὶ εἶπεν Ἀδάμ:**
τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου
καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου·
αὕτη κληθήσεται γυνή,
ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἐλήφθη αὕτη·
 Τότε ὁ Ἀδάμ εἶπε: «Αὐτό ἐπιτέλους
 εἶναι κόκαλο ἀπὸ τὰ κόκαλά μου
 καὶ σάρκα ἀπὸ τῆ σάρκα μου. "Γυ-
 ναῖκα"¹ αὕτη θά λέγεται γιατί ἀπ' τὸν
 ἄντρα πάρθηκε».
- 24 **Ἔνεκεν τούτου**
καταλείψει ἄνθρωπος

¹ Στά ἐβραϊκά ἡ λέξη «γυναῖκα» παράγεται ἐτυμολογικῶς ἀπὸ τῆ λέξη «ἄνδρας», ὅπως στά ἀρχαῖα ἑλληνικά ἡ λέξη «ἄνδρις» ἀπὸ τό «ἄνήρ».

τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα
καὶ προσκολληθήσεται
πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

Γι' αὐτόν τό λόγο θά ἐγκαταλείπει ὁ
ἄντρας τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα του
καὶ θά ἐνώνεται μέ τὴ γυναῖκα του· θά
γίνονται ἓνα σῶμα.

25 Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί,
ὅ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἦσχύνοντο.

2^ο ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Γενέσεως 3,1-24

Η ΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ

Ἡ παραπλάνηση τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ
τοῦ ὄφεως σέ ἀπιστία, ἀνταρσία καὶ πα-
ράβαση τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ
ἐξορία τῶν ἀνθρώπων.

3,1 **Ο** δὲ ὄφεις ἦν φρονιμώτατος
πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
ὧν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεός.

Καὶ εἶπεν ὁ ὄφεις τῇ γυναικί·
τί ὅτι εἶπεν ὁ Θεός, οὐ μὴ φάγητε
ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου;

Ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα τοῦ ἀγροῦ, πού εἶχε δη-
μιουργήσει ὁ Κύριος ὁ Θεός, τό φίδι ἦταν
τό πιό πανοῦργο. Εἶπε λοιπόν τό φίδι
στὴ γυναῖκα: «Ἀλήθεια εἶπε ὁ Θεός νά
μὴ φᾶτε ἀπὸ κανένα δένδρο τοῦ κήπου;»

- 2 **Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει·**
ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου
φαγούμεθα,
 Ἡ γυναίκα τοῦ ἀπάντησε: «Μποροῦμε νά
 φᾶμε καρπούς ἀπ' ὅλα τὰ δέντρα,
- 3 **ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου,**
ὃ ἔστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου,
εἶπεν ὁ Θεός, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ,
οὐδὲ μὴ ἄψησθε αὐτοῦ,
ἵνα μὴ ἀποθάνητε.
 ἐκτός ἀπὸ 'κεινοῦ πού βρίσκεται στή μέση
 τοῦ κήπου. Ὁ Θεός εἶπε νά μὴ φᾶμε τόν
 καρπό του, οὔτε κἄν νά τόν ἀγγίξουμε,
 γιά νά μὴν πεθάνουμε».
- 4 **καὶ εἶπεν ὁ ὄφεις τῇ γυναικί·**
οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε·
 Τότε τό φίδι εἶπε στή γυναίκα: «Ὁχι βέ-
 βαια! Δέν θά πεθάνετε·
- 5 **ἦρδει γὰρ ὁ Θεός,**
ὅτι ἣ ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ,
διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ
καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί,
γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν.
 ξέρει ὁμως ὁ Θεός ὅτι τήν ἡμέρα πού θά
 φᾶτε ἀπ' αὐτό, θά ἀνοιχτοῦν τά μάτια
 σας καὶ θά γίνετε σάν θεοί, καὶ θά γνω-
 ρίζετε τό καλό καὶ τό κακό».
- 6 **καὶ εἶδεν ἡ γυνή,**
ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρωσιν
καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν

καὶ ὥραϊόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι,
καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ
ἔφαγε·

καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς
μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον.

Ἡ γυναίκα εἶδε ὅτι οἱ καρποὶ τοῦ δέντρου
ἦταν εὐγευστοι, ἐλκυστικοὶ καὶ ξεσήκω-
ναν τὴν ἐπιθυμία γιὰ τὴν ἀπόκτηση
γνώσης. Πῆρε, λοιπόν, ἀπὸ τοὺς καρπούς
του καὶ ἔφαγε ἔδωσε καὶ στόν ἄντρα της
πού ἦταν μαζί της, καὶ ἔφαγε καὶ αὐτός.

- 7 καὶ διηνοιχθῆσαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο,
καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν,
καὶ ἔρραψαν φύλλα συκῆς
καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα.

Τότε ἄνοιξαν τὰ μάτια καὶ τῶν
δύο καὶ κατάλαβαν ὅτι ἦταν γυ-
μνοὶ. Ἐρραψαν, λοιπόν, φύλλα συκιᾶς
καὶ ἔφτιαξαν καλύμματα γιὰ νὰ σκεπά-
σουν τὴ γύμνια τους.

- 8 Καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ
περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ
τὸ δειλινόν,
καὶ ἐκρύβησαν ὅ τε Ἀδάμ
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ
ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου.

Τότε ἤκουσαν τὸ θόρυβο πού ἔκανε ὁ Κύ-
ριος ὁ Θεός, καθὼς περπατοῦσε στόν
κῆπο τὸ δειλινό, καὶ κρύφτηκαν ἀπ'
αὐτόν ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ γυναίκα του,

ἀνάμεσα στὰ δέντρα τοῦ κήπου.

- 9 **καὶ ἐκάλεσε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ**
καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀδάμ, ποῦ εἶ;
 Ἄλλὰ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς φώναξε τὸν Ἀδὰμ
 καὶ τοῦ εἶπε: «Ποῦ εἶσαι;»

- 10 **καὶ εἶπεν αὐτῷ·**
τῆς φωνῆς σου ἤκουσα
περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ
καὶ ἐφοβήθην, ὅτι γυμνός εἰμι,
καὶ ἐκρύβην.

Ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Σέ ἤκουσα στὸν κήπο, φοβήθηκα καὶ κρύφτηκα, γιατί εἶμαι γυμνός».

- 11 **καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός·**
τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνός εἶ,
εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου,
οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου
μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες;
 «Ποιός σου εἶπε πῶς εἶσαι γυμνός;» ρώ-
 τησε ὁ Θεός. «Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τό δέν-
 δρο ποῦ σοῦ εἶχα ἀπαγορεύσει νά φᾶς;»

- 12 **Καὶ εἶπεν ὁ Ἀδὰμ·**
ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ,
αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου,
καὶ ἔφαγον.

Ὁ Ἀδὰμ ἀποκρίθηκε: «Ἡ γυναίκα ποῦ μοῦ ἔδωσες, ἐκείνη μοῦ πρόσφερε ἕναν καρπό καὶ ἔφαγα».

- 13 **Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς τῇ γυναικί·**
τί τοῦτο ἐποίησας;

καὶ εἶπεν ἡ γυνή·

ὁ ὄφις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον.

Ὁ Κύριος ὁ Θεός ρώτησε τὴ γυναῖκα:

«Γιατί τό ἔκανες αὐτό;» Ἐκείνη

ἀπάντησε: «Τό φίδι μέ ἔξαπάτησε καὶ ἔφαγα.»

14 Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός τῷ ὄφει·

ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ

ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν

καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων

τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·

ἐπὶ τῷ στήθει σου

καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ

καὶ γῆν φαγῆ

πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

Τότε εἶπε ὁ Κύριος ὁ Θεός στό φίδι: «Γι' αὐτό πού ἔκανες, καταραμένο νά 'σαι μόνο ἐσύ ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα τῆς γῆς! Μέ τὴν κοιλιά θά σέρνεσαι, καὶ χῶμα θά τρῶς σ' ὅλη σου τὴ ζωή.

15 Καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σοῦ

καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικὸς

καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου

καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς·

αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν,

καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν.

Ἐχθρα θά βάλω ἀνάμεσα σ' ἐσένα καὶ

στή γυναῖκα, κι ἀνάμεσα στό σπέρμα σου

καὶ στό σπέρμα τῆς. Ἐκείνος θά σοῦ συ-

ντρίψει τό κεφάλι κι ἐσύ θά Τοῦ πληγώ-

σεις τή φτέρνα».

- 16 **Καὶ τῇ γυναικί εἶπε·**
 πληθύνων πληθυνῶ τὰς λύπας σου
 καὶ τὸν στεναγμὸν σου·
 ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα,
 καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου
 ἢ ἀποστροφή σου,
 καὶ αὐτός σου κυριεύσει.

Καὶ στή γυναίκα εἶπε: «Θ' αὐξήσω κατά
 πολύ τή θλίψη καὶ τοὺς πόνους τῆς κυο-
 φορίας σου, καὶ μέ πόνους θά γεννᾷς τὰ
 παιδιὰ σου. Ἡ ἐπιθυμία σου θά στρέφεται
 πρὸς τὸν ἄντρα σου, ἀλλὰ αὐτός θά σέ
 ἐξουσιάζει».

- 17 **Τῷ δὲ Ἀδάμ εἶπεν· ὅτι ἤκουσας**
 τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου
 καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου,
 οὗ ἔνετειλάμην σοι
 τούτου μόνου μὴ φαγεῖν,
 ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες,
 ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου·
 ἐν λύπαις φαγῆ αὐτήν
 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου·

Μετά εἶπε στόν Ἀδάμ: «Ἐπειδὴ ἤκουσες
 τή γυναίκα σου κι ἔφαγες ἀπό τό δέντρο,
 ἀπ' τό ὁποῖο σέ εἶχα διατάζει νά μὴ φᾶς,
 καταραμένη θά εἶναι ἡ γῆ ἐξαιτίας σου.
 Μέ μόχθο θά τήν καλλιεργεῖς σ' ὅλη σου
 τή ζωή.

- 18 **ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι,**

καὶ φαγῆ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ.

Ἀγκάδια καὶ τριβόλια θά σοῦ βλασταίνει
καὶ θά τρῶς τό χορτάρι τοῦ ἀγροῦ.

19 Ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου σου

φαγῆ τὸν ἄρτον σου,

ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε

εἰς γῆν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθης,

ὅτι γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ·

Μέ τόν ἰδρώτα τοῦ προσώπου σου θά
τρῶς τό ψωμί σου, ὥσπου νά ξαναγυρίσεις
στή γῆ ἀπό τήν ὁποία προῆλθες, γιατί
χῶμα εἶσαι, καὶ στό χῶμα θά
ἐπιστρέψεις.

20 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδάμ

τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωή,

ὅτι αὕτη μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.

Ὁ Ἀδάμ ὀνόμασε τότε τή γυναίκα του
«Εὐα»² γιατί αὕτη ἔγινε μητέρα ὅλης τῆς
ἀνθρωπότητος.

21 Καὶ ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἀδάμ

καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ

χιτῶνας δερματίνους

καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς.

Ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἔφτιαξε γιά τόν Ἀδάμ
καὶ τή γυναίκα του δερμάτινους
χιτῶνες καί τούς ἔντυσε.

22 καὶ εἶπεν ὁ Θεός·

ἰδοῦ Ἀδάμ γέγονεν ὡς εἶς ἐξ ἡμῶν,

τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν·

² «Εὐα» στά ἔβραϊκά σημαίνει «ζωή».

καὶ νῦν μὴ ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς
καὶ φάγῃ καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ σκέφτηκε «Τώρα πιά ὁ ἄνθρωπος
ἔγινε σάν ἓνας ἀπὸ Μᾶς στό νά γνωρίζει
τό καλό καὶ τό κακό. Ὑπάρχει, λοιπόν,
κίνδυνος ν' ἀπλώσει τό χέρι του καί νά
φάει ἀπὸ τό δέντρο τῆς ζωῆς καί νά ζήσει
αἰώνια».

- 23 καὶ ἐξάπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς
ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς
ἐργάζεσθαι τὴν γῆν,
ἐξ ἧς ἐλήφθη.

Ἔτσι, ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἔδιωξε τὸν
ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν κήπο τῆς Ἐδέμ, γιὰ
νά καλλιεργεῖ τὴ γῆ ἀπ' τὴν ὁποία
εἶχε προέλθει.

- 24 Καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ
καὶ κατώκισεν αὐτὸν
ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς
καὶ ἔταξε τὰ Χερουβίμ
καὶ τὴν φλογίνην ρομφαίαν
τὴν στρεφόμενην
φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

Ἄφοῦ, λοιπόν, ἔδιωξε τὸν ἄνθρωπο, ἔβαλε
στά ἀνατολικά τοῦ κήπου τὰ Χερουβίμ
καὶ τό πύρινο περιστρεφόμενο ξίφος, γιὰ
νά φυλάνε τό δρόμο πού ὀδηγοῦσε στό
δέντρο τῆς ζωῆς.

3° ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Σοφίας Σολομῶντος τό Ἀνάγνωσμα

2,21-25. 9,13-19. 10,1-10

Θεολογικός σχολιασμός τῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἀπό τό βιβλίον τῆς Σοφίας τοῦ Σολομῶντος.

2,21 **Τ**αῦτα ἐλογίσαντο, καί ἐπλανήθησαν·
Αὐτά σκέφτηκαν μέσα στήν πλάνη τους
οἱ ἀσεβεῖς.

ἀπετύφλωσε γάρ αὐτούς
ἡ κακία αὐτῶν,

Ἄλλά τούς τύφλωσε ἡ κακία τους
22 καί οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια Θεοῦ,
καί δέν ἐνόησαν τά ἀνεξερεύνητα σχέδια
τοῦ Θεοῦ,

οὐδὲ μισθὸν ἤλπισαν ὀσιότητος,
οὔτε διανοήθηκαν πῶς οἱ δίκαιοι θά ἀ-
νταμείβονταν γιά τήν τελειότητά τους,

οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν ἀμώμων.
δέν πιστέψαν στήν ἐπιβράβευση τῶν δι-
καίων.

23 Ὅτι ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον
ἐπ' ἀφθαρσία

Ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο γιά
τὴν ἀφθαρτὴ ζωή·

καί εἰκόνα τῆς ἰδίας ιδιότητος

ἐποίησεν αὐτόν·

τόν ἔφτιαξε σύμφωνα μέ τὴ δική Του εἰκό-
να, τὴν εἰκόνα τοῦ αἰώνιου Θεοῦ.

- 24 φθόνῳ δέ διαβόλου
θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον,
Ὅμως, ἀπό τό φθόνο τοῦ διαβόλου μπῆκε
ὁ θάνατος στόν κόσμο,
- 25 πειράζουσι δέ αὐτόν
οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες.
κι ὅσοι στό διάβολο ἀνήκουν, θά ὑπο-
στοῦν τό θάνατο.

Ὁ ρόλος καί ὁ σκοπός τῆς ἀποκαλύψεως
τῆς Σοφίας τοῦ Θεοῦ στους ἀνθρώπους.

Ἡ ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ
καί πῶς σώζονται οἱ ἄνθρωποι.

- 9,¹³ Τίς γάρ ἄνθρωπος
γνώσεται βουλήν Θεοῦ;
«Ποιός ἄνθρωπος, ἀλήθεια, μπορεῖ νά
γνωρίσει τή σκέψη τοῦ Θεοῦ;
Ἦ τίς ἐνδυμηθήσεται
τί θέλει ὁ Κύριος;
ἢ ποιός μπορεῖ νά καταλάβει τό θέλημα
τοῦ Κυρίου;
- 14 Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοί,
καί ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι ἡμῶν.
Οἱ σκέψεις τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀδύνατες
καί οἱ συλλογισμοὶ μας ἀσταδεῖς,
- 15 Φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν,
γιατί τό φθαρτό σῶμα βαραίνει τήν ψυχή,
καί βρίθει τό γεῶδες σκῆνος
νοῦν πολυφρόντιδα.
τό σῶμα τό χωμάτινο εἶναι γεμάτο σκέ-

- ψεις κι ἔχει πολλές φροντίδες.
- 16 **Καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς**
Μέ δυσκολία εἰκάζουμε αὐτά πού συμβαί-
νουν πάνω στή γῆ
καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ πόνου
καί μέ κόπο ἀνακαλύπτουμε τή γύρω μας
χειροπιαστή πραγματικότητα
τὰ δὲ ἐν οὐρανοῖς τίς ἐξιχνίασε;
ποιός μπορεῖ νά ἐρευνήσῃ αὐτά πού ὑπάρ-
χουν στόν οὐρανό;
- 17 **Βουλὴν δέ Σου τίς ἔγων,**
εἰ μὴ Σὺ ἔδωκας σοφίαν
Ποιός θά γνώριζε τό σχέδιό Σου, Κύριε,
ἂν Ἐσύ δέν τοῦ ἔδινες Σοφία,
καὶ ἔπεμψας τὸ ἅγιόν σου Πνεῦμα
ἀπὸ ὑψίστων;
ἂν δέν ἔστειλνες τό ἅγιό Σου Πνεῦμα ἀπό
τόν οὐρανό;
- 18 **Καὶ οὕτως διωρθώθησαν**
αἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς,
Ἔτσι διορθώθηκε ἡ συμπεριφορά τῶν ἀν-
θρώπων πού κατοικοῦν στή γῆ,
καὶ τὰ ἀρεστά Σου ἐδιδάχθησαν
ἄνθρωποι,
διδάχτηκαν οἱ ἄνθρωποι αὐτά πού Σοῦ ἀ-
ρέσουν
- 19 **καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.**
καί μέ τή Σοφία Σου σώθηκαν».

Ἡ Σοφία – ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τό
δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος –

παρακολουθεῖ τόν ἄνθρωπο σέ ὅλη τήν
Ἱστορία του.

Ἡ σωτήρια καί τιμωρός δύναμη
τῆς Σοφίας στήν Ἱστορία

10,¹ Αὕτη πρωτόπλαστον
πατέρα κόσμου μόνον
κτισθέντα διεφύλαξε

Ἡ Σοφία προστάτεψε τόν πρῶτο
ἄνθρωπο, τόν προπάτορα ὅλου τοῦ κό-
σμου, τήν ἐποχή πού ἦταν μόνος ὅταν
δημιουργήθηκε.

καί ἐξείλατο αὐτόν
ἐκ παραπτώματος ἰδίου

Ὅταν ἀργότερα αὐτός ἀμάρτησε, τόν
ἔσωσε ἀπ' τό παράπτωμά του

2 ἔδωκέ τε αὐτῷ ἰσχὺν κρατῆσαι ἀπάντων.
καί τοῦ ἔδωσε δύναμη νά κυριαρχήσει
πάνω σέ ὅλα τά δημιουργήματα.

3 Ἀποστάς δὲ ἀπ' αὐτῆς
ἄδικος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ,
ἀδελφοκτόνοις συναπώλετο θυμοῖς·

Ἐνας κακός ἄνθρωπος, ὅμως,
ἀπομακρύνθηκε ἀπ' τή Σοφία
καί καταστράφηκε παρασυρμένος ἀπ' τήν
ὀργή του, πού τόν ὁδήγησε νά δολοφονή-
σει τόν ἀδερφό του.

4 δι' ὃν κατακλυζομένην γῆν
πάλιν διέσωσε σοφία,

Ἐξαιτίας αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐγινε ὁ κα-
τακλυσμός, ἀλλά πάλι τή γῆ τήν ἔσωσε

ἡ Σοφία,
 δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον
 κυβερνήσασα.

ὅταν ὁδήγησε τὸ δίκαιο ἄνθρωπο
 νά ἐπιπλεύσει πάνω στὰ νερά
 μ' ἓνα εὐτελές ξύλινο σκάφος.

5 Αὕτη καὶ ἐν ὁμοιοῖα πονηρίας
 ἐθνῶν συγχυθέντων

Κάποτε τὰ εἰδωλολατρικά ἔθνη
 συνενώθηκαν μὲ πονηρό σκοπὸ καὶ γι'
 αὐτὸ τιμωρήθηκαν μὲ τὴ σύγχυση τῶν
 γλωσσῶν τους.

ἔγνω τὸν δίκαιον
 καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον Θεῷ
 καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγγνοις
 ἰσχυρὸν ἐφύλαξεν.

Ἡ Σοφία ὅμως τότε διάλεξε τὸ δίκαιο
 ἐκεῖνο ἄνθρωπο καὶ τὸν διατήρησε ἄγνὸ
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δίνοντάς του τὴ δύνα-
 μη νά ἀρνηθεῖ τὴν πατρικὴ ἀγάπη στὸ
 παιδί του.

6 Αὕτη δίκαιον ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν
 ἐρρύσατο
 φύγοντα πῦρ καταβάσιον Πενταπόλεως·

Ἡ Σοφία ἔσωσε ἓναν ἄλλο δίκαιο
 ἄνθρωπο πού διέφυγε τὴν καταστροφὴ
 τῶν ἀσεβῶν ἀπ' τὴ φωτιά πού ἔστειλε ὁ
 Θεός στὴν Πεντάπολη.

7 ἥς ἔτι μαρτύριον τῆς πονηρίας
 καπνίζομένη καθέστηκε χέρσος,
 Αὐτῆς τῆς καχίας μάρτυρας εἶναι ἡ

ἔρημος, πού ἀκόμα βγάζει καπνούς,
καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα
φυτά, ἀπιστοῦσης ψυχῆς μνημεῖον
ἔστηχυῖα στήλη ἀλός.

τά φυτά πού δέν καρποφοροῦν ὅταν ἔρθει
ὁ καιρός τους, καί ἡ στήλη ἄλατος, πού
στήθηκε ἐκεῖ γιά νά θυμίζει τήν ἀπιστία
μιᾶς γυναίκας.

- 8 **Σοφίαν γάρ παροδεύσαντες
οὐ μόνον ἐβλάβησαν
τοῦ μὴ γνῶναι τὰ καλά,**

Ἐπειδὴ περιφρόνησαν οἱ ἄνθρωποι τή
Σοφία, ὅχι μόνο τιμωρήθηκαν μέ τό νά
μὴ γνωρίσουν τά ἀγαθά της,

**ἀλλά καί τῆς ἀφροσύνης
ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον,**

ἀλλά ἔγιναν καί μνημεῖο ἀνοησίας
στούς μεταγενέστερους

**ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλησαν
μηδὲ λαθεῖν δυνηθῶσι.**

κι ἔτσι τά σφάλματά τους δέν ξεχάστηκαν.

- 9 **Σοφία δὲ τοὺς θεραπεύσαντας αὐτήν
ἐκ πόνων ἐρρύσατο.**

Ἐκεῖνοι ὅμως πού ὑπηρέτησαν τή Σοφία,
σώθηκαν ἀπ' αὐτήν ἀπό ὅλα τοὺς τὰ βά-
σανα.

- 10 **Αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον**

Ἡ Σοφία βοήθησε ἕναν δίκαιο ἄνθρωπο
νά ἀποφύγει τήν ὀργή τοῦ ἀδερφοῦ του,

ὠδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις·

καί τόν ὠδήγησε στόν ἴσιο δρόμο.

ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν Θεοῦ

Τοῦ ἔδειξε τό οὐράνιο βασίλειο τοῦ Θεοῦ
καί ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἁγίων·
καί τοῦ δίδαξε αὐτά πού γνωρίζουν οἱ
ἄγγελοι.

εὐπόρησεν αὐτόν ἐν μόχθοις

Τοῦ χάρισε ἐπιτυχία στούς σκληροῦς κό-
πους του
καί ἐπλήθυνε τοὺς πόνους αὐτοῦ·
κι ἀντάμειψε μέ ἄφθονους καρπούς
τίς προσπάθειές του.